

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL

VRAESTEL 1

GRAAD 11

MEMORANDUM

JUNIE 2015

AFDELING A: LEESBEGRIP

ASSESSERINGSRIGLYNE

- Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Spelfoute moet nog steeds aangedui word.)
- Penalisering geskied slegs as die spelling van die kernwoord die antwoord se betekenis verander.
- As 'n taalfout die betekenis van die antwoord verander, word geen punt toegeken nie.
- Indien 'n spelfout die betekenis van 'n een woord-antwoord verander, word geen punt toegeken nie.
- Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word daardie vreemde woorde geïgnoreer (toegedruk). Indien die antwoord sonder daardie vreemde woorde sinvol in Afrikaans is, word die kandidaat NIE GEPENALISEER NIE. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, is dit aanvaarbaar.
- By oop vrae verdien die rede/motivering die punt. GEEN punt word toegeken vir:
 - JA/NEE
 - EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE
 - FEIT/MENING
 - WAAR/ONWAAR.
- Waar een - woordantwoorde gevra word en die kandidaat gee 'n volsin, is dit korrek MITS die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.

Afdeling A

VRAAG 1 Leesbegrip

TEKS A:			
VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENKVLAK
1.1	Eers as volwassene.	1	1
1.2	Jou ma se raad kan die lewe vir jou makliker maak.	1	3
1.3.1	konnotasie	1	3
1.3.2	Dit is figuurlik gestel en dit beteken dat dit swaar met jou kan gaan (enige aanvaarbare antwoord)	1	3
1.4.1	ONWAAR		
1.4.2	Sy leef voluit / maak die meeste gebruik van elke dag/”sy leef asof elke dag haar laaste is” (enige aanvaarbare antwoord)	1	3
1.5	kanker	1	1
1.6	Joernalis wat self eers ‘n kind was en eers later haar ouers waardeur het.	1	2
1.7	1.7.1 Waar 1.7.2 Sy is ‘n boekhouer	1	3
1.8	Ja Ten koste van / “baie geld en tyd opoffer”	1	2
1.9	“ ten koste van”	1	2
1.10.1	Iemand wat daarvan hou dat alles perfek/volmaak/ presies reg is (enige soortgelyke aanvaarbare antwoord)	1	3
1.10.2	Die belangrikste in die lewe was vir haar om die beste in die skool en op die sportveld te wees/Sy wou altyd die beste wees	1	3
1.11	D / buierig	1	3

1.12	Dit het negatiewe uitwerking gehad (enige aanvaarbare antwoord)	1	3
1.13	Nee. “My matriekvakansie was die eerste vakansie wat ek in drie jaar geneem het,” vertel sy.	1	1
1.14	Ja. Sy het nege onderskeidings op skool gehad	1	1
1.15	Kantoorbestuurder	1	1
1.16	28	1	1
1.17	Dit is jou goeie naam/eer	1	3
1.18	So ‘n persoon is lojaal / is beginselvas / eerlik (enigiets wat toepaslik is.)	2	4
1.19	(eie antwoord)	1	4
1.20	Ja, want ouers weet van beter / hulle is lief vir hulle kinders / hulle het meer wysheid Nee dit maak kinders net opstandig/rebels. (Enige aanvaarbare motivering)	1	4
1.21	Ja, hulle weet ouers het meer lewenservaring (enige aanvaarbare antwoord) Nee, tieners is rebels en wil nie raad aanvaar nie (enige aanvaarbare antwoord) Geen punte word toegeken vir Ja/Nee nie.	1	4
SUBTOTAAL 24			
TEKS B:			
		PUNT	DENKVLAK
1.21	Wil leerders oor die beurs inlig	1	1
1.22	Hoërskoolleerders	1	2
1.23	Per e-pos of Per brief	1	1

1.24.1	Verskillende lettertipes en lettergroottes/Prent van leerder	1	3
1.24.2	Dit trek die aandag/ t.w.v. beklemtoning (Enige aanvaarbare antwoord)	1	3
1.25	Enige aanvaarbare rede	1	4
			SUBTOTAAL: 6
TOTAAL AFDELING A: 30			

AFDELING B:

Vraag 2 OPSOMMING

NASIEN VAN DIE OPSOMMING

- **Punttoekenning:**
 - 7 punte vir 7 feite (1 punt per kernfeit)
 - 3 punte vir taal
 - Puntetotaal: 10
- **Verspreiding van taalpunte wanneer die kandidaat nié woordeliks aangehaal het nie:**
 - 1-3 punte korrek: ken 1 punt toe
 - 4-5 punte korrek: ken 2 punte toe
 - 6-7 punte korrek: ken 3 punte toe
- **Verspreiding van taalpunte wanneer die kandidaat woordeliks aangehaal het:**
 - 6-7 aanhalings: ken geen taalpunte toe nie
 - 1-5 aanhalings: ken 1 taalpunt toe

LET WEL:

- **Woordtelling:**
 - Nasieners moet die aantal woorde wat gebruik is, verifieer.
 - Moenie punte aftrek as die kandidaat nagelaat het om die getal woorde aan te dui of as die verkeerde getal woorde aangedui is nie.
 - As die opsomming te lank is, lees tot by die laaste sin vóór die getal woordetal oorskry word en ignoreer dan die res van die opsomming.
- Kandidate moet die opsomming in PUNTVORM aanbied.
- **Slegs feite wat in VOLSINNE aangebied word**, verdien punte. 'n Volsin het 'n werkwoord/ werkwoorde.

- Indien daar twee feite in een sin gegee word, word slegs die eerste feit nagesien. Die tweede feit word geïgnoreer.
1. **Moenie** dadelik **onttrek** as vreemdelinge by 'n partytjie met jou gesels nie.
 2. Word deel van 'n **sportspan** om die kommunikasieproses te vergemaklik.
 3. Kry meer selfvertroue deur jou **voorkoms** te verander.
 4. Maak **oogkontak** met vreemdelinge.
 5. **Oefen** dit wat jou skaam maak, voor 'n spieël.
 6. Sluit by 'n klein **vriendegroep** aan.
 7. Konsentreer op jou **sterk punte**. [54 woorde]

AFDELING C WOORD- EN SINSTRUKTURE

ASSESSERINGSRIGLYNE
<p>WOORDSTRUKTURE</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Een woord antwoorde moet korrek gemerk word al is die spelling foutief, behalwe as die foutiewe spelling die betekenis van die woord verander. ▪ Wanneer afkortings getoets word moet die punktuasie korrek wees. <p>SINSTRUKTURE</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Foutiewe spelling moet wanneer taalstruktuur getoets word in volsin antwoorde verkeerd gemerk word. ▪ Sinstrukture moet in volsinne beantwoord word soos wat die instruksie aandui en dit moet ook grammatikaal korrek wees. ▪ By meervoudige-keuse-antwoorde word beide die letter en die gepaardgaande korrekte antwoord aanvaar OF as die hele antwoord uitgeskryf is. ▪ Indien die opdrag lui dat die kandidaat die sin soos volg moet begin, moet die hele sin uitgeskryf word. ▪ LET WEL: Waar advertensie- en strokiesprenttegnieke gevra word, tel taal- en spelfoute nie, tensy dit die betekenis van die sin beïnvloed. ▪ Wanneer verlede tyd getoets word, moet ge- as EEN WOORD met die werkwoord geskryf word. ▪ Wanneer die infinitief getoets word, moet te in verbinding met die infinitief as TWEE WOORDE geskryf word.

VRAAG 3 ADVERTENSIE

- 3.1 a) tannie
b) torinkies (2)
- 3.2 a) lekkerder
b) toeriste (2)
- 3.3 veertien (1)
- 3.4 Suid-Afrika (1)
- 3.5 jy (1)
- 3.6 Ons hou daarvan... om met vakansie te gaan. (1)
- 3.7 Het julle verlede jaar daarheen gegaan? (1)
- 3.8 Ons gaan (aan die einde van die maand) (per vliegtuig) (Krugerwild-
tuin toe). (1)
[10]

VRAAG 4: SPOTPRENT

- 4.1 lekkende (1)
- 4.2 beter (1)
- 4.3 Meneer Smit is verstom **aangesien** hy altyd sy bes
probeer doen. (1)
- 4.4 eksamentyd (1)

- 4.5 Byvoorbeeld:
- Daar is groot **gevaar** vir die kleintjies.
 Die **gevaar** is dat hy altyd 'n mes dra.
 Daar is nie meer **gevaar** vir die inwoners nie.
 Die **gevaar** van die steenkoolmyn is bekendgemaak.
 Hulle is aan die **gevaar** van rookbesoedeling blootgestel. Probleme in staatshospitale hou groot **gevaar** in vir ongebore babas.
 Die stygende rivier het duisende mense se lewens in **gevaar** gebring.
 Die beseerde man se toestand is nou buite **gevaar**. (1)
- (Enige ander relevante sin waar gevaar iets ander beteken as doen/vaar (in 'n toets).
- 4.6 Pietie **behoort** sy eie werk **te** doen. (1)
- 4.7 daagliks (1)
- 4.8 kristalhelder (1)
- 4.9 Hy het Pietie se taak gedoen en hy het swak gedoen/gevaar/gedruip. OF Hy voel skuldig/is senuweeagtig/is bekommerd (want hy het sleg gevaar). (2)
 (Enige soortgelyke aanvaarbare antwoord)

VRAAG 5 LEESSTUK

- 5.1.1 Voel jy dat jou skoolwerk vir jou te veel raak? 1
- 5.1.2 Gedurende 1
- 5.1.3 Melissa sê "Jy/'n mens moet sjokolade of koffie vermy". 2
- 5.1.4 Sjo-ko-**la**-de 1
- 5.1.5 Jy behoort genoeg slaap te kry. 1
- 5.1.6 een 1
- 5.1.7 'n Studieroetine moet (deur jou) ontwikkel word. 1
- 5.1.8 neem 1

5.1.9	vriendin	1
5.1.10	Dalk verkies jy om elke dag te werk, sodat die werk nooit te veel raak nie.	1
5.1.11	lei	1
5.1.12	As jy 'n bietjie voel nadat jy te veel geleer het, kan jy (dalk) (vinnig) (om die blok) gaan stap.	1
5.1.13	rustige	1
5.2		
5.2.1	Die vrou sê: "Ek het 'n leer in my kous gekry."	1
5.2.2	vir	1
5.2.3	huilend	1
5.2.4	A Hoera	1
5.2.5	Hy klim op die leer om op die dak te klim. Die baadjie is van leer gemaak. Die leerder leer vir 'n toets. Enige een.	1

TOTAAL AFDELING C: 40

GROOTTOTAAL: 80